

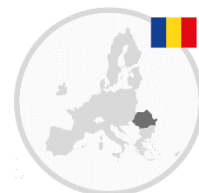
BRIEFING

Realizarea Next Generation EU (NGEU) - Cum se descurcă statele membre?

Planul național de redresare și reziliență al României

Situația cea mai recentă

RESURSELE GLOBALE

Mecanismul de redresare și reziliență (MRR):

29,2 miliarde EUR

Subvenții MRR: 49 %

Împrumuturi MRR: 51 %

Obiective majore

Tranziția verde: 12,0 miliarde EUR 41.0 %

Obiectivul MRR: 37 %

Transformarea digitală: 6,0 miliarde EUR 20.5 %

Obiectivul MRR: 20 %

Next generation: 3,6 miliarde EUR 12.4 %

Plăți efectuate până în prezent: 6,4 miliarde EUR 21.8 %

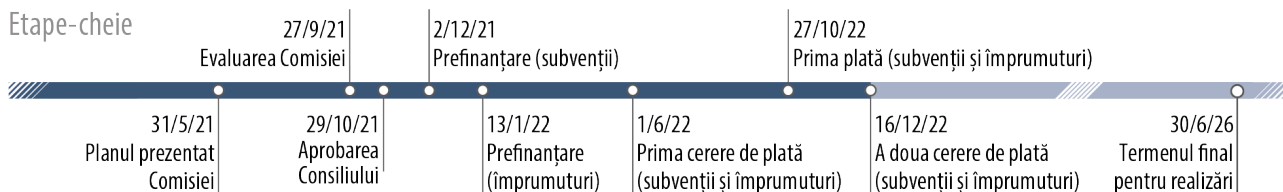
Planul național de redresare și reziliență (PNRR) al României cuprinde o agendă ambițioasă de reforme și investiții menite să atenueze efectele socioeconomice ale crizei provocate de pandemia de COVID-19. Costul total al planului se ridică la 29,2 miliarde EUR, sau 13,1 % din produsul intern brut (PIB) al țării în 2019.¹ Această alocare, ce reprezintă 4 % din volumul total al Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), include întreaga alocare inițială de subvenții (14,2 miliarde EUR) și o parte considerabilă (14,9 miliarde EUR) din alocarea disponibilă a împrumutului. În iunie 2022, alocarea de subvenții destinate României a fost revizuită în sens descrescător cu 2,1 miliarde EUR, ajungând la 12,1 miliarde EUR (-14,9 %).² Măsurile din plan vizează, de asemenea, să faciliteze tranziția verde și digitală a țării, precum și să se concentreze asupra tineretului prin consolidarea sectorului educației, un alt obiectiv major al PNRR-ului, cu o pondere de 12,4 % din alocarea totală din MRR. Planul urmează să fie pus în aplicare până în 2026.

În urma evaluării pozitive a PNRR de către Consiliu, România a primit 3,8 miliarde EUR sub formă de prefinanțare (13 % din subvenție și din alocarea de împrumuturi ale țării). După

ce a primit prima plată în valoare de 2,6 miliarde EUR în octombrie 2022, România a prezentat Comisiei Europene, în decembrie 2022, o a doua cerere de plată în valoare de 2,8 miliarde EUR; evaluarea acesteia este în curs de desfășurare.

Pe lângă pachetul financiar al MRR, România va beneficia de fonduri complementare din instrumentul Next Generation EU (NGEU), și anume [REACT-EU](#), cu o sumă maximă de 1,5 miliarde EUR în 2021 și 2022, precum și de fonduri din cadrele financiare multianuale (anterioare și actuale). Aceasta va pune la dispoziția României circa [100 miliarde EUR](#) până în 2027. Parlamentul European continuă să garanteze transparența și să asigure responsabilitatea față de cetățenii UE prin implicarea în dialogurile interinstituționale privind punerea în aplicare a MRR și prin monitorizarea activității Comisiei.

Etape-cheie

Această notă de informare face parte dintr-o serie care cuprinde toate statele membre ale UE.

EPRS | Serviciul de Cercetare al Parlamentului European

Autor: Marin Mileusnic

Serviciul de monitorizare „Next Generation EU”, Serviciul de cercetare pentru deputați

PE 733.641 – februarie 2023

RO

Provocări specifice fiecărei țări

De la introducerea semestrului european, Consiliul a adoptat anual recomandări specifice fiecărei țări, Comisia evaluând progresele înregistrate de statele membre în abordarea provocărilor identificate. Statelor membre li s-a solicitat să abordeze cel puțin un subset semnificativ al recomandărilor pentru perioada 2019-2020 prin intermediul măsurilor prevăzute în planurile lor naționale de redresare și reziliență pentru a beneficia de finanțare prin MRR.

Consiliul a recomandat o serie de măsuri pentru a asigura redresarea post-pandemie și a sprijini tranziția verde și digitală în România. Recomandările specifice fiecărei țări pentru [2019](#) și [2020](#) s-au concentrat în jurul a opt domenii: (i) finanțele publice și impozitarea; (ii) sistemul de pensii și sustenabilitatea fiscală pe termen lung; (iii) sănătatea; (iv) administrația publică, mediul de afaceri și piața muncii; (v) reducerea sărăciei și includerea socială; (vi) educația; (vii) cercetare, dezvoltare și inovare (C&D&I); și (viii) tranziția ecologică și tranziția digitală.

În special în ceea ce privește politicile ecologice, guvernului i s-a recomandat să contribuie la transportul durabil, la utilizarea energiei cu emisii reduse de dioxid de carbon, la îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării eficiente a resurselor, precum și la îmbunătățirea infrastructurii de mediu (inclusiv în regiunile carbonifere). În ceea ce privește sectorul digital, recomandările se axează pe dezvoltarea infrastructurii de servicii digitale.

În domeniul administrației publice, al mediului de afaceri și al pieței forței de muncă, Consiliul a recomandat îmbunătățirea calității și eficacității administrației publice și asigurarea securității juridice, precum și consolidarea administrării corporative a întreprinderilor de stat. De asemenea, a recomandat îmbunătățirea dialogului social, asigurarea stabilirii salariului minim cu criterii obiective și elaborarea unor formule flexibile de lucru și a unor măsuri de activare a locurilor de muncă.

Recomandările bugetare specifice fiecărei țări au solicitat României să corecteze deficitul bugetar excesiv și abaterea de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu, să respecte pe deplin cadrul bugetar și să întărească colectarea impozitelor și respectarea acestora. Recomandările vizau, de asemenea, reducerea riscurilor legate de sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung și de sustenabilitatea sistemului de pensii, inclusiv viabilitatea pe termen lung a [fondurilor de pensii din al doilea pilon](#).

O serie de alte recomandări se referă la sistemul de sănătate, cum ar fi îmbunătățirea accesibilității și a eficienței asistenței medicale din punctul de vedere al costurilor (inclusiv a asistenței medicale ambulatorii) și creșterea rezilienței întregului sistem (legate în mod specific de lucrătorii din domeniul sănătății și de produsele medicale).

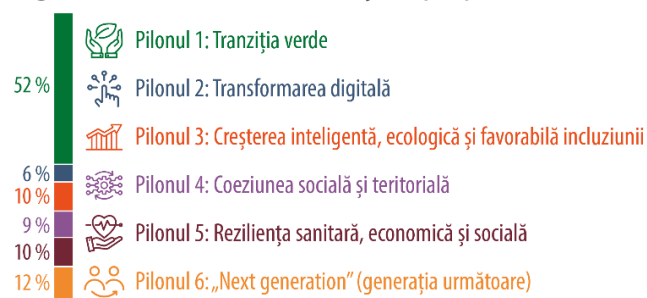
Alte recomandări au solicitat introducerea venitului minim de includere și asigurarea unui sprijin sub formă de lichidități pentru întreprinderi și gospodării, în special pentru IMM-uri și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă. În sectorul educației, care este un obiectiv major al PNRR-ului României, recomandările specifice fiecărei țări au solicitat întărirea competențelor și a învățării digitale și asigurarea accesului egal la educație, inclusiv la educație și formare profesională și la învățământul superior.

În contextul [pachetului de primăvară al Comisiei din 2022](#), Consiliul a emis noi recomandări specifice fiecărei țări. Toate statele membre au primit maximum trei recomandări care trebuie luate în considerare în cursul anilor 2022 și 2023. Pentru [România](#), prima recomandare (fiscală) reiterează [recomandarea](#) Consiliului din cadrul procedurii de deficit excesiv și solicită reducerea acestuia până cel târziu în 2024. A doua recomandare specifică fiecărei țări subliniază necesitatea de a continua punerea în aplicare a PNRR-ului și a finaliza negocierile cu Comisia privind programele de coeziune pentru perioada 2021-2027. În cele din urmă, a treia recomandare specifică fiecărei țări este legată de energie și solicită reducerea dependenței de combustibilii fosili, utilizarea surselor regenerabile de energie, îmbunătățirea eficienței energetice și modernizarea rețelelor de transport al energiei, precum și o mai mare interconectare cu statele membre învecinate.

Obiectivele și structura planului

România a transmis oficial PNRR-ul, în valoare de 29,2 miliarde EUR, Comisiei Europene la 31 mai 2021. Cele două **obiective** principale incluse în plan reflectă necesitatea de a asigura redresarea socioeconomică și dezvoltarea pe termen lung a României după pandemia de COVID-19, abordând în același timp deficiențele și vulnerabilitățile structurale. De asemenea, țara a pus un accent deosebit pe tineret – în cadrul „Next Generation” (generația următoare), al doilea pilon ca finanțare al planului – punând astfel bazele reformelor structurale și ale investițiilor în sectorul educației. Potrivit [estimărilor](#) guvernului român, planul ar urma să contribuie la accelerarea creșterii economice, cu o creștere a PIB-ului real de **5,4 puncte procentuale** (impact cumulativ pentru perioada 2021-2026), care nu s-ar materializa în absența finanțării din MRR. Aceste estimări au fost calculate pe baza ipotezei că se utilizează întreaga alocare de împrumuturi și subvenții³.

Figura 1 – Defalcarea finanțării pe piloni

Structura generală a planului constă în șase piloni care sunt defalcați în 15 componente, care urmează să fie puse în aplicare prin 107 investiții și 64 de reforme. Pilonii PNRR sunt descriși mai jos, în timp ce tabelul 1 prezintă o imagine mai detaliată a planului:

1. **„Tranziția verde”** vizează decarbonizarea sectoarelor energiei și transporturilor, punând accentul pe sursele regenerabile de energie, eficiența energetică, gestionarea apei și a deșeurilor, biodiversitate și mobilitatea durabilă. Aceasta din urmă, în special, reprezintă aproximativ jumătate din costul pilonului, deoarece include investiții în transportul feroviar și în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T). Acest pilon va sprijini tranziția verde în toate sectoarele economiei.
2. **„Transformarea digitală”** se axează pe dezvoltarea serviciilor publice digitale de care beneficiază atât cetățenii, cât și întreprinderile. Reformele și investițiile planificate abordează provocările legate de conectivitate, de securitatea cibernetică și de competențele digitale.
3. **„Creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”** include măsuri privind administrația fiscală, sistemul fiscal, cadrul bugetar și sustenabilitatea sistemului de pensii. Pilonul urmărește, de asemenea, să îmbunătățească climatul de afaceri, în special în sectorul C&D&I.
4. **„Coeziunea socială și teritorială”** urmărește să introducă politici verzi și digitale în domeniul mobilității urbane, precum și în sectorul turismului și în sectoarele culturale și creative. Măsurile se axează, de asemenea, pe consolidarea coeziunii teritoriale.
5. **„Reziliența sanitară și economică și socială”** are în vedere măsuri care vor spori calitatea asistenței medicale și accesul la aceasta și vor moderniza infrastructura de sănătate. Sunt avute în vedere, de asemenea, reforme și investiții în administrația publică, în special în ceea ce privește funcționarea eficientă a sistemelor de justiție și de combatere a corupției, precum și o mai bună administrare a întreprinderilor de stat.
6. **„Next generation”** propune reforme și investiții la scară largă în sectorul educației și formării. Se preconizează că măsurile vor îmbunătăți calitatea educației și formării, aliniindu-se în același timp la nevoile pieței forței de muncă.

Astfel cum se arată în graficul „Resurse globale” de la pagina 1, 41 % din plan este dedicat acțiunilor verzi, depășind astfel pragul minim de 37 % justificat în temeiul [Regulamentului privind MRR; acțiunile digitale](#), care depășesc criteriul de referință al MRR cu o jumătate de punct procentual, reprezintă 20,5 % din cheltuielile planificate. Se preconizează că mai multe măsuri din PNRR vor contribui la prioritățile orizontale, și anume la garantarea egalității și a [incluziunii sociale](#) (și anume,

[egalitatea de gen](#), [minoritățile](#), persoanele vulnerabile, cum ar fi [persoanele cu handicap](#) și [persoanele în vârstă](#)).

Tabelul 1 – Componentele PNRR-ului României

Pilonul (P)	Componentă (C)	Finanțare MRR (miliarde EUR)	Ponderea din PNRR
P1: Tranziția verde	C1: Gestionarea apei	1,5	5,0 %
	C2: Pădurile și protecția biodiversității	1,2	4,0 %
	C3: Gestionarea deșeurilor	1,2	4,2 %
	C4: Transporturi sustenabile	7,6	26,1 %
	C5: Valul de renovări	2,2	7,5 %
	C6: Energia	1,6	5,6 %
P2: Transformarea digitală	C7: Transformarea digitală	1,9	6,5 %
P3: Inteligentă, durabilă, creșterea inteligentă și favorabilă incluziunii;	C8: Reformele fiscale și ale pensiilor	0,5	1,6 %
	C9: Sprijin pentru întreprinderi și C&D&I	2,6	8,8 %
P4: Coeziunea socială și teritorială	C10: Fond local	2,1	7,2 %
	C11: Turismul și cultura	0,4	1,5 %
P5: Reziliența sanitară și economică și socială	C12: Asistență medicală	2,5	8,4 %
	C13: Reforme sociale	0,2	0,7 %
	C14: Buna guvernare	0,2	0,6 %
P6: Next generation	C15: Educația	3,6	12,4 %
	Total	29,2	100 %

Sursa datelor: Comisia Europeană ([SWD\(2021\)0276](#)). Este posibil ca cifrele să nu se adune exact din cauza rotunjirilor.

Reforme

PNRR al României include **64 de reforme** repartizate în șase piloni (a se vedea figura 1) care, împreună cu investițiile planificate, urmăresc ca economia țării să devină mai rezilientă, mai verde și mai digitală.

Majoritatea reformelor (aproximativ 30 %) sunt planificate în cadrul pilonului „Reziliența sanitară și economică și socială” (P5). Unele dintre aceste măsuri se referă la consolidarea capacităților în sectorul sănătății (gestionarea sănătății și resursele umane), la reformarea sistemului de protecție pentru adulții cu handicap și la combaterea corupției.

Pilonul „Tranziția verde” (P1) cuprinde peste 23 % din totalul reformelor preconizate și include măsuri de consolidare a cadrului de reglementare pentru gestionarea durabilă în sectorul apei și al apelor uzate, de elaborare a unei noi strategii naționale pentru păduri (reformând astfel sistemele de gestionare și administrare a pădurilor) și de îmbunătățire a administrării corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energetic.

Aproximativ 17 % dintre măsurile de reformă aparțin pilonului „Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii” (P3), care include acțiuni în sistemele fiscale și de pensii, precum și acțiuni care consolidează climatul de afaceri.

Restul măsurilor de reformă sunt repartizate între ceilalți trei piloni (P2, P4 și P6). Exemple suplimentare de reforme din cadrul PNRR-ului sunt prezentate în tabelul 2 de mai jos.

Tabelul 2 – Exemple de reforme care urmează să beneficieze de sprijin în cadrul PNRR-ului României

	 Pilonul 1	 Pilonul 2	 Pilonul 3	 Pilonul 4	 Pilonul 5	 Pilonul 6
	Numărul de proiecte	4	11	8	19	7
Exemple de reforme	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea administrării gestionării deșeurilor și tranziția către o economie circulară - Decarbonizarea drumurilor în concordanță cu principiul „poluatorul plătește” - Reforma pieței energiei electrice - Înverzirea bugetului - Cadrul strategic, legislativ și procedural pentru sprijinirea rezilienței seismice a clădirilor ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Cadrul pentru definirea arhitecturii unui sistem guvernamental de cloud - Tranziția către obiectivele UE în materie de conectivitate pentru 2025 în vederea accelerării implementării tehnologiei 5G; - Securitatea cibernetică a entităților publice și private - Creșterea competențelor digitale pentru serviciul public și educația digitală 	<ul style="list-style-type: none"> - Digitalizarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) - Introducerea serviciilor vamale electronice - Revizuirea cadrului fiscal - Înființarea Băncii Naționale de Dezvoltare - Reducerea poverii administrative pentru întreprinderi ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea cadrului pentru o mobilitate urbană sustenabilă - Crearea cadrului pentru o transformare rurală sustenabilă - Îmbunătățirea calității locuințelor - Cadrul pentru organizațiile de gestionare a destinației (DMO-uri) - Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Cadrul pentru prevenirea separării copiilor de familiile lor - Introducerea cardurilor de muncă - Asigurarea unui salariu minim - Reformarea sistemului național de achiziții publice - Creșterea capacității de gestionare a fondurilor de sănătate publică ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea accesului la sistemul de educație timpurie și a calității acestuia - Cadrul pentru dezvoltarea competențelor digitale pentru elevi și profesioniști - Tranziția către clădiri și echipamente ecologice în sistemul de învățământ preuniversitar - Implementarea proiectului „România educată” ...

Sursa datelor: PNRR-ul României; [Anexă](#) la Decizia de punere în aplicare a Consiliului.

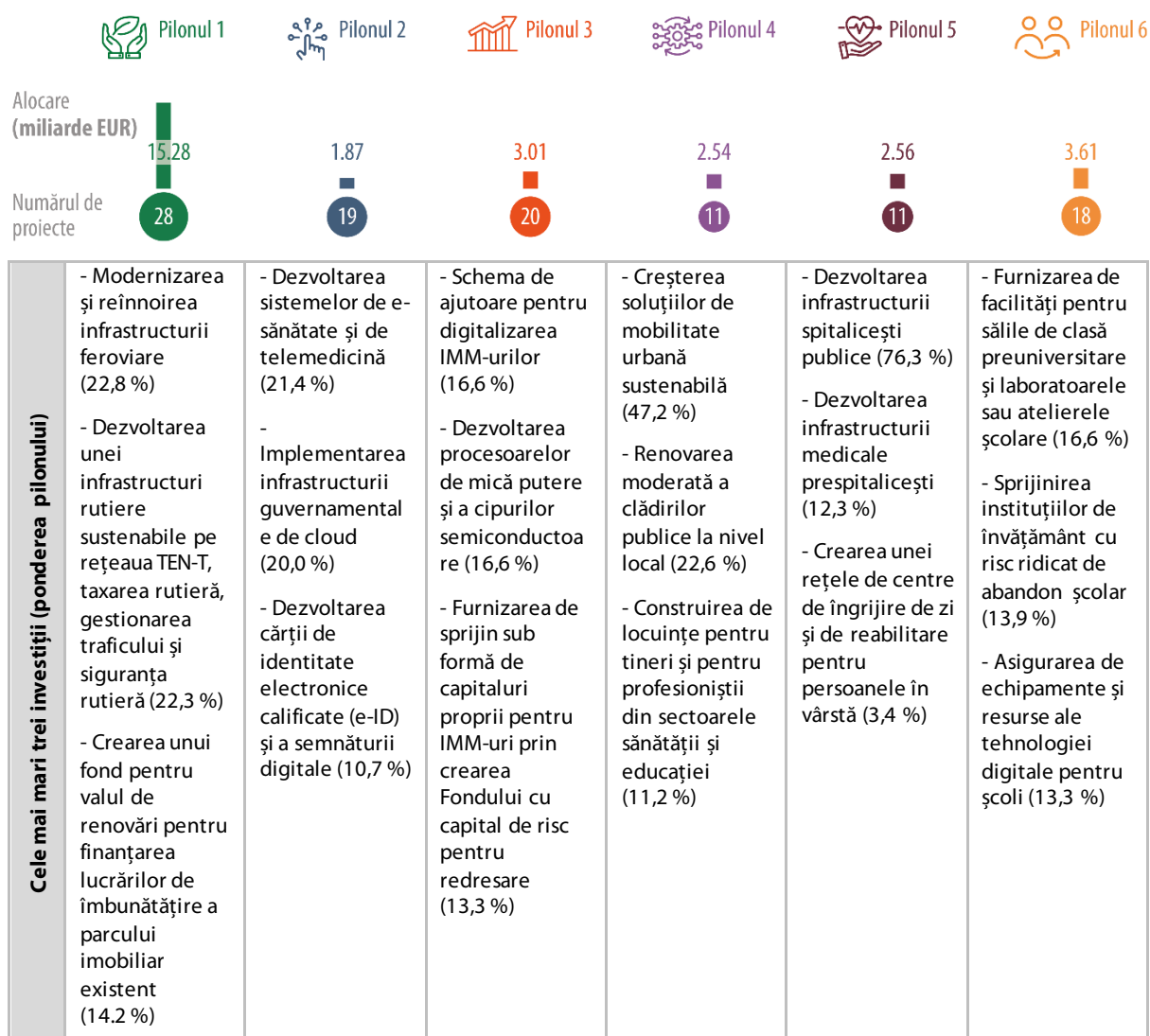
Investiții

PNRR al României cuprinde **107 proiecte de investiții**. Pilonul „Tranziția verde” (P1) este pilonul principal atât în ceea ce privește numărul absolut de proiecte planificate (peste 16 % din investițiile planificate), cât și nevoile de finanțare (52 % din întreaga alocare financiară). De asemenea, majoritatea eforturilor mari de investiții – cum ar fi modernizarea infrastructurii feroviare sau dezvoltarea infrastructurii rutiere durabile a rețelei TEN-T – se concentrează în cadrul aceluiași pilon.

Urmează „creșterea inteligentă, sustenabilă și favorabilă includerii” (P3) și „generația următoare” (P5), cu o pondere de aproximativ 19 % și 17 % din totalul proiectelor și cote corespunzătoare de 10 % și, respectiv, 12 % din nevoile de finanțare. Restul investițiilor și al finanțării sunt distribuite între pilonii P2, P4 și P5.

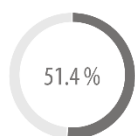
Tabelul 3 de mai jos enumeră cele mai mari proiecte de investiții pentru fiecare pilon și finanțarea corespunzătoare din MRR, precum și exemple de activități care urmează să fie întreprinse. Acesta este urmat de o prezentare generală a celor mai mari 10 proiecte în ansamblu.

Tabelul 3 – Cele mai ample măsuri care urmează să fie sprijinite în cadrul fiecărui pilon al PNRR-ului României

Exemple de activități	- Înlocuirea șinelor, creșterea vitezei trenurilor, electrificarea și construcția de poduri	- Cartografierea infrastructurii disponibile și a lacunelor existente în ceea ce privește sistemele de e-sănătate și de telemedicină;	- Lansarea orientărilor pentru cererile de proiecte privind digitalizarea IMM-urilor	- Introducerea de noi vehicule de transport public cu emisii zero	- Construirea a 25 de noi spitale sau unități spitalicești	- Dotarea a 75 000 săli de clasă și a 10 000 laboratoare de științe școlare cu echipamente
	- Semnarea contractelor pentru planuri de modernizare și electrificare	- Construirea centrelor de date de nivel IV și III	- Asigurarea proprietății intelectuale și accelerarea aplicării tehnologiilor avansate în sectoarele-cheie	- Renovarea a 1 306 818 metri pătrați de clădiri publice locale	- Achiziționarea a 10 rulote medicale echipate cu dispozitive medicale pentru depistarea cancerului în zone cu acces limitat la servicii medicale specializate	- Alocarea de subvenții pe trei ani în două grupuri pe parcursul anilor 2022 și 2023 unui număr minim de 2 500 de școli
	- Lansarea de cereri de propuneri pentru proiecte integrate (consolidare seismică și eficiență energetică)	Alinierea standardelor pentru identificarea electronică (e-ID) la cerințele Comisiei Europene privind securitatea documentelor	- Aplicarea îndrumărilor tehnice ale Comisiei privind evaluarea sustenabilității pentru programul InvestEU	- Construirea de noi unități locative cu o cerere de energie primară cu cel puțin 20 % mai mică decât cerința privind clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero, în conformitate cu îndrumările naționale	- Activarea a 71 de centre de asistență cotidiană care oferă asistență persoanelor în vârstă	- Modernizarea a cel puțin 5 200 de laboratoare informatice, dezvoltarea a peste 1 100 de centre tehnologice și asigurarea infrastructurii și a echipamentelor digitale pentru 3 600 de școli

Cele mai mari zece proiecte

ponderea din totalul MRR-ului

Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare (P1)	3.5 miliarde EUR
Dezvoltarea unei infrastructuri rutiere durabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, gestionarea traficului și siguranța rutieră (P1)	3.1
Crearea unui fond pentru valul de renovări pentru finanțarea lucrărilor de îmbunătățire a parcului imobiliar existent (P1)	2.2
Dezvoltarea infrastructurii spitalicești publice: construirea de noi clădiri eficiente din punct de vedere energetic (P5)	2.0
Mobilitatea urbană durabilă (P4)	1.2
Campania națională de împădurire și reimpădurire, inclusiv pădurile urbane (P1)	0.7
Extinderea sistemelor de apă și canalizare în aglomerări (P1)	0.6
Dezvoltarea rețelei de transport subteran în municipiile București și Cluj-Napoca (P1)	0.6
Furnizarea de facilități pentru clase preuniversitare și laboratoare sau ateliere școlare (P6)	0.6
Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru îmbunătățirea furnizării de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale (P4)	0.6

Sursa datelor: PNRR-ul României; [Anexă](#) la Decizia de punere în aplicare a Consiliului.

Guvernanța

Comisia Europeană [consideră](#) că PNRR-ul României creează un sistem de guvernanță solid care asigură implementarea, monitorizarea și supravegherea planului. Funcțiile și sarcinile sunt definite și repartizate corespunzător între diferite organisme și în cadrul lor, respectându-se competențele sectoriale.

Comitetul interministerial de coordonare ([CIC PNRR](#)) este organismul responsabil cu coordonarea PNRR și monitorizarea implementării sale la **nivel central**. Comitetul colaborează îndeaproape cu ministerul Investițiilor și Proiectelor europene ([MIPE](#)), care acționează în calitate de **coordonator național** pentru dezvoltarea, negocierea, aprobarea și implementarea planului.

MIPE răspunde de semnarea acordurilor de împrumut și de finanțare, de controlul și monitorizarea planului, de verificarea obiectivelor intermediare și a țintelor și de soluționarea neregulilor. Mai este responsabil de redactarea și transmiterea cererilor de plată și de verificarea cererilor de decont de la beneficiari. Ministerul Finanțelor publice (MFP) asistă MIPE în îndeplinirea sarcinilor de gestiune financiară, în timp ce ministerele de resort garantează implementarea reformelor și a investițiilor care intră în sfera lor de competență și execută planificarea și informarea financiară, potrivit acordului cu MIPE.

În plus, la 22 mai 2022, MIPE a început [procesul](#) de înființare a unui **comitet de monitorizare** pentru PNRR, alcătuit din organizații neguvernamentale (ONG-uri). Ministerul [a încheiat](#) procesul de selecție, alegând 15 ONG-uri ale căror competențe corespund celor șase piloni ai planului.

[Autoritatea de Audit](#) este independentă de organismele de coordonare și de ministerele de implementare. **Sarcinile de audit și de control** includ audituri ale sistemelor și audituri de fond, asigurând astfel (i) prevenirea, detectarea și corectarea neregulilor și (ii) corectitudinea obiectivelor intermediare și, respectiv, a țintelor stabilite anterior.

Parlamentul României și comisiile sale tehnice au fost incluse în procesul de consultare înainte de adoptarea oficială a PNRR. Componentele planului au fost prezentate pentru prima dată [Comisiei pentru afaceri europene](#) la 9 martie 2021. [La 26 mai 2021](#), înainte de a fi transmis oficial Comisiei Europene, a avut loc o prezentare finală a PNRR și o discuție în Parlamentul României pentru a ține seama de opiniile opoziției.

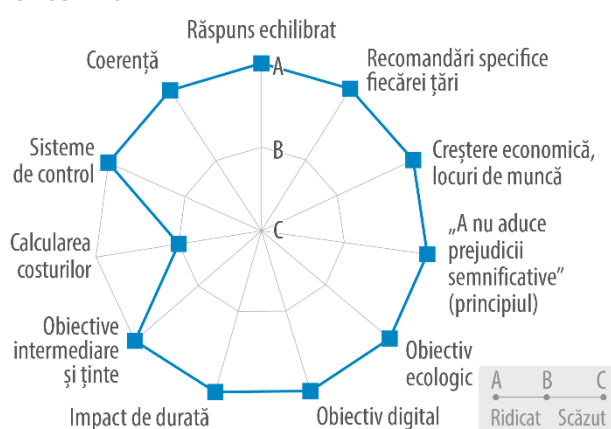
Evaluarea Comisiei

PNRR-ul României a primit o evaluare pozitivă din partea Comisiei Europene la 27 septembrie 2021. Toate criteriile prevăzute în [Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență \(RRF\)](#) au primit cel mai mare rating posibil (A), cu excepția criteriului de calculare a costurilor care a primit punctajul mediu (B), la fel ca PNRR-ul altor țări. Aceasta din urmă s-a datorat prezentării unor estimări de costuri la un nivel mai ridicat, comparativ cu costurile unor proiecte similare și a lipsei de explicații pentru un număr limitat de măsuri cu privire la modul în care au fost utilizate referințele costurilor ca bază pentru estimări. Toate criteriile și ratingurile sunt prezentate mai jos în figura 2, iar descrierea detaliată a evaluării Comisiei este cuprinsă în [documentul de lucru corespunzător al serviciilor](#).

Comisia a apreciat că planul României este cuprinzător, menține un echilibru just între investiții și reforme, vizând toți cei șase piloni⁴ ai Mecanismului de redresare și reziliență. Măsurile prevăzute în plan răspund în mod adecvat provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări, incluzând aspectele bugetare (a se vedea secțiunea „Provocările specifice fiecărei țări”), justificând astfel același nivel înalt de clasare.

Simulările prin [modelul QUEST](#) arată că NGEU (și, prin urmare, MRR, care reprezintă aproape 90 % din volumul său) ar putea duce la un PIB cu 1 % mai mare peste 20 de ani. Aceste estimări nu includ însă impactul reformelor structurale, care sunt considerabile și ar putea crește PIB-ul țării cu 17 % în același orizont de timp. Investițiile publice pe durata implementării planului joacă un rol important și se preconizează că vor stimula creșterea producției. În plus, NGEU ar putea genera până la 90 000 de noi locuri de muncă. Potențialul de creștere și de creare a noi locuri de muncă este, prin urmare, relativ ridicat, ceea ce reflectă ratingul A pentru criteriul aferent.

Figura 1 – Evaluările Comisiei pe baza criteriilor

Sursă: Comisia Europeană ([SWD\(2021\) 276](#)).

Se preconizează că PNRR va avea un impact pozitiv de durată asupra economiei (rating A), în special grație investițiilor în administrație și instituțiile publice și a reformării acestora, inclusiv la nivelurile inferioare de guvernare. Efecte de durată vor mai avea diverse alte politici structurale care vizează reglementarea utilizării resurselor naturale și a mediului, a transportului durabil, a competitivității și inovării, a educației, a asistenței medicale și a protecției și incluziunii sociale.

Obiectivele ecologice și digitale ale planului se bucură și ele de cel mai mare rating, deoarece depășesc pragurile minime necesare pentru astfel de acțiuni, conform Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (a se vedea secțiunea „Obiectivele și structura planului”). Astfel de măsuri se referă, printre altele, la construirea sau modernizarea căilor ferate electrificate sau cu emisii zero și la dezvoltarea sistemelor de e-sănătate și de telemedicină. Pentru a accentua tranziția verde, nicio măsură inclusă în plan nu contrazice principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative” aferent obiectivelor de mediu ([Regulamentul privind taxonomia](#)).

Obiectivele intermediare și țintele au fost, de asemenea, evaluate cu cel mai ridicat punctaj, deoarece, împreună cu indicatorii lor calitativi și cantitativi subiacenți, acestea permit monitorizarea eficientă a implementării PNRR. În sfârșit, sistemele de control al configurației au o structură solidă și o distribuție clară a rolurilor și responsabilităților, meritând astfel nota A.

Decizia Consiliului și prefinanțarea

Consiliul Uniunii Europene a aprobat PNRR-ul României prin emiterea [deciziei sale de punere în aplicare](#) la 26 octombrie 2021. [Anexa](#) la decizia de punere în aplicare a Consiliului rezumă toate reformele și investițiile prezentate în planul României și descrie modalitățile și calendarul de monitorizare și implementare. Obiectivele intermediare și țintele subiacente se bazează pe indicatori calitativi și, respectiv, cantitativi, precum și pe alți indicatori relevanți.

Planul prevede utilizarea atât a subvențiilor, cât și a împrumuturilor. După cum se prevede în decizia de punere în aplicare, partea din alocarea de subvenții pentru 2023 (aproximativ patru miliarde EUR) a devenit provizorie și a fost recalculată, pe baza datelor Eurostat privind execuția reală. Datele actualizate, [publicate](#) la 30 iunie 2022, arată că alocarea pe 2023 pentru România se va ridica la 1,9 miliarde EUR, ceea ce va duce la o scădere cu 14,9 % a resurselor totale aferente subvențiilor. Dacă România decide să nu compenseze această scădere prin finanțare națională, planul său național de redresare și reziliență ar necesita o actualizare.

În plus, ar putea fi puse la dispoziție resurse suplimentare pentru a ține seama de planul⁵ [REPowerEU](#), cu scopul de a pune capăt dependenței UE de combustibilii fosili din Rusia și de a accelera tranziția energetică a statelor membre.

La 2 decembrie 2021, Comisia a plătit României o prefinanțare în valoare de [1,8 miliarde EUR](#) în cadrul alocării de subvenții. Prefinanțarea în cuantum de [1,9 miliarde EUR](#) aferentă provizionării de credite a fost acordată la 13 ianuarie 2022. Cele două tranșe de prefinanțare au permis României să demareze implementarea planului, în special prin finanțarea proiectelor care vizează gestionarea apei și a apelor uzate, dezvoltarea infrastructurii feroviare, securitatea cibernetică și securitatea rețelelor 5G, creșterea numărului de case de marcat conectate la autoritatea fiscală, reorganizarea companiei naționale de autostrăzi, construirea de autostrăzi și proiecte de reîmpădurire.

La 25 mai 2022, Comisia și România au semnat [acordurile operaționale](#) pentru monitorizarea și implementarea obiectivelor intermediare și a țintelor prezentate în PNRR, ceea ce reprezintă o condiție prealabilă pentru transmiterea cererilor de plată către Comisie. Fondurile MRR pot fi plătite statelor membre numai după ce acestea au îndeplinit cu succes obiectivele intermediare și țintele incluse într-o cerere de plată (a se vedea secțiunea „Obiective intermediare și ținte”).

Parlamentul European

În urma izbucnirii pandemiei, Parlamentul European a fost un [sustinător major](#) al lansării unui instrument comun de redresare al UE și a instituit Mecanismul de redresare și reziliență în calitate

de colegiitor împreună cu Consiliul. Pe baza Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență și a [Acordului interinstitucional \(All\)](#) privind chestiunile bugetare, Parlamentul poate examina activitatea desfășurată de Comisie în evaluarea planurilor naționale.

În cadrul Parlamentului, Conferința președinților a înființat un grup de lucru permanent pentru controlul MRR, format din Comisia pentru bugete (BUDG) și Comisia pentru afaceri economice și monetare (ECON). Acest grup de lucru pregătește și monitorizează dialogul privind redresarea și reziliența pe care Parlamentul îl poartă o dată la două luni cu reprezentanții Comisiei.

În plus, All prevede reuniuni interinstituționale specifice între Parlament, Consiliu și Comisie despre punerea în aplicare a instrumentului mai amplu de redresare NGEU. Aceste reuniuni sunt organizate cu ușile închise și trebuie să aibă loc de cel puțin trei ori pe an. Prin [procedura de descărcare de gestiune](#), Parlamentul va asigura controlul democratic al modului în care sunt cheltuite resursele NGEU.

Obiective intermediare și ținte

PNRR-ul României include 171 de măsuri, care urmează să fie implementate prin îndeplinirea cu succes a 251 de obiective intermediare și, respectiv, a 256 de ținte – obiective calitative și, respectiv, cantitative.

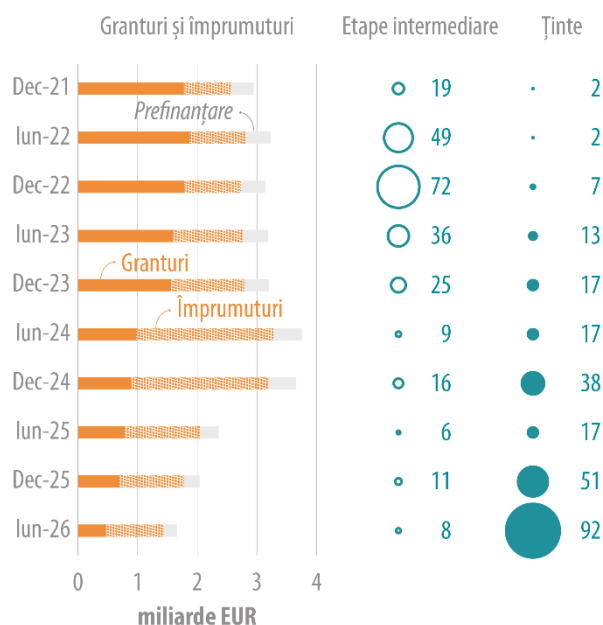
După cum reiese din figura 3, cele mai multe obiective intermediare sunt stabilite pentru prima jumătate a perioadei de implementare (2021-2023), iar în a doua jumătate (2024-2026) se observă o mai mare concentrare a țintelor. În total, sunt prevăzute 20 de tranșe (câte 10 fiecare pentru subvenții, respectiv pentru împrumuturi).

Aproape 70 % din alocarea totală a subvențiilor urmează să fie utilizată până la sfârșitul anului 2023, în timp ce resursele de creditare se preconizează a fi folosite, în principal, începând cu 2024 (și anume, peste 60 % din pachetul total pentru împrumuturi). Prefinanțarea de 13 % din subvenții și împrumuturi care a fost primită va fi compensată treptat din fiecare tranșă.

Pe baza atingerii obiectivelor de etapă și a țintelor pentru 21, România [a primit](#) prima plată în valoare de 2,6 miliarde EUR sub formă de subvenții și împrumuturi (fără prefinanțare) la 27 octombrie 2022 (a se vedea anexa la prezenta notă de informare pentru mai multe detalii privind plățile efectuate către România până în prezent). Împreună cu prefinanțarea, resursele totale primite au ajuns la 21,8 % din PNRR al României, care se situează sub [media actuală a UE](#), situându-se la aproximativ 28 %.

A [doua cerere de plată](#) în valoare de 2,8 miliarde EUR (fără prefinanțare) a fost prezentată Comisiei la 16 decembrie 2022; atingerea obiectivelor de etapă pentru 49 de jaloane și cele două ținte legate de cerere este încă în curs de analiză. Cererea cuprinde diverse măsuri în domeniul pieței energiei electrice, al eficienței energetice a clădirilor, al mobilității sustenabile, al digitalizării, al bunei guvernante, al gestionării apei, al turismului și al culturii, precum și în domeniul sănătății, al fiscalității și al pensiilor, al educației, al justiției și al luptei împotriva corupției.

Figura 2 – Calendarul de eşalonare preconizat

Partea de subvenție din această cerere, care se ridică la 1,9 miliarde EUR (fără prefinanțare), include unul dintre cele două obiective, și anume acordarea de subvenții instituțiilor de învățământ. Acest obiectiv este legat de măsura de investiții care vizează reducerea riscului de abandon școlar (componenta PNRR privind educația). Un exemplu de etapă legată de granturi se referă la introducerea legii privind protecția avertizorilor de integritate, care se referă la reforma privind intensificarea luptei împotriva corupției (componenta PNRR privind buna guvernare).

Partea de împrumut din cerere, în valoare de 0,9 miliarde EUR (fără prefinanțare), este legată de celălalt obiectiv, și anume de definirea siturilor care urmează să fie incluse în rutele culturale ca parte a investiției în promovarea a 12 rute turistice și culturale (componenta PNRR privind

turismul și cultura). Un exemplu de etapă legată de împrumuturi inclusă în cerere se referă la adoptarea unui act legislativ privind punerea în aplicare a [strategiei naționale privind locuințele](#) și a unui plan de acțiune pentru reducerea privării severe de locuință. Această etapă este legată de reforma menită să îmbunătățească calitatea locuințelor în cadrul pilonului PNRR privind coeziunea socială și teritorială.

La 15 februarie 2023, Comisia [a aprobat](#) un ajutor de stat în valoare de 259 de milioane EUR pentru finanțarea investițiilor în producția, asamblarea și reciclarea bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice. Sprijinul se va derula până la sfârșitul anului 2024, o parte din acesta fiind finanțat prin împrumuturi MRR, și anume a treia și a noua cerere de plată a României.

Opiniile părților interesate din România

Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență prevede că planul trebuie să includă un rezumat al procesului de consultare desfășurat conform cadrului juridic național. Pe lângă discuțiile pe marginea PNRR din Parlamentul României (a se vedea secțiunea „Guvernanța”), la elaborarea planului au contribuit diverse părți interesate. De la lansarea consultărilor în februarie 2021, au avut loc [13 dezbateri publice](#) la care au participat 3 900 de cetățeni. În total, ministerul Investițiilor și Proiectelor europene a primit 1 700 de propuneri de actualizare a PNRR, dintre care 1 470 au provenit din dezbaterile publice.

Astfel, [Clubul Fermierilor Români](#) și-a exprimat sprijinul pentru ca propunerile de programe de reformă ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale să fie incluse în PNRR. Acestea se refereau la măsuri care vizează gestionarea eficientă a apei și a solului, mai precis prin reabilitarea și modernizarea sistemelor de irigare și drenare, precum și combaterea eroziunii solului. Clubul a considerat că aceste acțiuni reprezintă o oportunitate de a contribui la obiectivele de mediu ale UE în ansamblu, precum și de a întări reziliența companiilor românești din acest sector.

Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România ([CNIPMMR](#)) pare să fost mai critic față de plan, subliniind că măsurile prevăzute în el se situează sub nevoile reale de finanțare ale sectorului și că numai unele dintre IMM-urile care au nevoie de sprijin ar avea de câștigat de pe urma planului. Și [Coalitia pentru dezvoltarea României](#) a fost critică, cerând o mai mare transparență și consultare pe parcursul aplicării măsurilor fiscale incluse în plan, deoarece acestea continuă să fie deosebit de problematice (a se vedea secțiunea „Provocările specifice fiecărei țări”).

[Camera de Comerț Americană din România](#) a subliniat că PNRR reprezintă o oportunitate istorică de a aborda diverse provocări cu care se confruntă țara – de la instabilitatea politică și de reglementare ce afectează toate sectoarele, la presiunea exercitată de inflație și de ratele dobânzii. În viziunea ei, planul este un instrument de reducere a decalajelor dintre zonele strategice ale țării și de accelerare a dezvoltării durabile a economiei și a societății României. De asemenea, Camera monitorizează faza de implementare a planului și oferă o platformă pentru continuarea [dialogului](#).

Dezbateri la nivel de experți

[Banca Mondială](#) a recunoscut potențialul PNRR de a realiza redresarea post-pandemie și de a face economia românească mai verde și mai digitalizată. Banca a identificat cinci domenii fundamentale în care reformele sunt în curs: politica și administrația fiscală; creșterea investițiilor publice; sustenabilitatea fondului de pensii; restructurarea întreprinderilor de stat; și protecția socială și investițiile strategice în competențele populației, infrastructură și servicii publice. Aceste provocări coincid în mare măsură cu cele identificate de Comisie (a se vedea secțiunea „Provocări specifice fiecărei țări”).

În aceeași ordine de idei, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică ([OCDE](#)) a solicitat implementarea efectivă a planului și a repetat că este nevoie de reforme în domeniile menționate mai sus. Mai mult, OCDE a subliniat că resursele MRR ar trebui direcționate către măsuri care vizează creșterea productivității, crearea de locuri de muncă, consolidarea statului de drept și dezvoltarea unei concurențe și a unui cadru de reglementare mai puternice pentru a îmbunătăți mediul de afaceri.

În special în ceea ce privește investițiile publice, [Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare](#) a constatat deja că unele resurse din MRR au fost investite în proiecte mari de infrastructură, în special construirea autostrăzii care leagă Bucureștiul de regiunea Moldova (ce urmează să fie finalizată până în 2024).

Jalonul care cuprinde introducerea legii privind protecția avertizorilor de integritate, inclusă în a doua cerere de plată a României, a fost criticat. [Parchetul European](#) a susținut că proiectele anterioare ale textului juridic ofereau o protecție redusă avertizorilor de integritate, descurajându-i astfel și mai mult să acționeze. Deși legea promulgată a eliminat unele dintre normele contestate, platforma⁶ [Follow the Money](#) pentru ziaristica de investigație susține că legea încă nu poate asigura un răspuns suficient de eficace la divulgarea anonimă.

STUDII DISPONIBILE PARLAMENTULUI EUROPEAN

[Perspectiva economică și bugetară pentru Uniunea Europeană 2023](#), EPRS, ianuarie 2023.

[Planurile naționale de redresare și reziliență: Situația actuală](#), EPRS, februarie 2023.

[Next Generation EU: A European instrument to counter the impact of the coronavirus pandemic \(Un instrument european de contracarare a impactului pandemiei de coronavirus\)](#), EPRS, iulie 2020.

[Mecanismul de redresare și reziliență](#), EPRS, martie 2021.

[Planul de redresare pentru Europa: Situația actuală](#), EPRS, iunie 2021.

[Planurile de redresare și reziliență – Prezentare generală](#), Unitatea de asistență pentru guvernarea economică, Parlamentul European, iunie 2021.

ALTE SURSE

[Planul Național de Redresare și Reziliență](#), pagina web a Planului Național de Redresare și Reziliență, guvernul României.

[Semestrul european 2022: Pachetul de primăvară](#), Comisia Europeană.

NOTE

- ¹ Graficele și tabelele din prezenta notă de informare se bazează pe datele din [Planul național de redresare și reziliență al României](#), pe [evaluarea](#) planului de către Comisie și pe [anexa](#) la [decizia de punere în aplicare a Consiliului](#). Datele utilizate reflectă sursa acestora în momentul extragerii și pot exista discrepanțe între datele provenite din diferite surse și diferențe cauzate de rotunjire.
- ² Toate cifrele din această notă de informare se bazează pe planul aprobat inițial de Consiliu înainte de revizuirea finală a alocărilor naționale maxime efectuată de Comisie la 30 iunie 2022. În urma acestei revizuirii, PNRR-urile pot face obiectul unor actualizări care se vor reflecta în mod corespunzător în edițiile viitoare ale informărilor din această serie.
- ³ Această ipoteză a fost utilizată în scopuri de prognoză. În realitate, România a solicitat împrumuturi care sunt [mai mici](#) decât alocarea maximă a împrumuturilor în cadrul MRR (și anume, 6,8 % din PIB-ul României în 2019).
- ⁴ Cei șase [piloni](#) ai MRR sunt: (i) tranziția verde; (ii) transformarea digitală; (iii) creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; (iv) coeziunea socială și teritorială; (v) reziliența economică, socială, instituțională și în domeniul sănătății; și (vi) politici pentru următoarea generație;
- ⁵ La 18 mai 2022, Comisia [a propus](#) planul REPowerEU cu scopul de a pune capăt dependenței UE de combustibilii fosili din Rusia și de a accelera tranziția verde. [Acordul](#) dintre Parlament și Consiliu include modificări ale Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență care vor completa pachetul de subvenții MRR cu o sumă suplimentară de 20 miliarde EUR pentru noile capitole REPowerEU care conțin măsuri noi sau consolidate legate de energie. Cheia de repartizare a acestor noi resurse va lua în considerare politica de coeziune, dependența statelor membre de combustibilii fosili și creșterea prețurilor de investiții. În plus, statele membre vor putea transfera în mod voluntar o sumă suplimentară de 5.4 miliarde EUR sub formă de subvenții din [rezerva de ajustare la Brexit](#) (RAB). Sumele încă disponibile pentru împrumuturile MRR pot fi, de asemenea, utilizate pentru a finanța capitolele REPowerEU.
- ⁶ Pentru mai multe informații, a se vedea P. Teffer, [„Cash pentru reforme? Alegeri dificile pentru fondul de redresare al UE”](#), Follow the Money, ianuarie 2023 (articol disponibil cu plată).

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII ȘI DREPTURI DE AUTOR

Prezentul document li se adresează deputaților și membrilor personalului Parlamentului European și a fost elaborat ca material de referință pentru a-i sprijini în desfășurarea activității lor parlamentare. Conținutul acestui document reprezintă exclusiv responsabilitatea autorului (autorilor) și orice opinii exprimate în acesta nu reprezintă neapărat poziția oficială a Parlamentului European.

Reproducerea și traducerea documentului în scopuri necomerciale sunt autorizate, cu condiția ca sursa să fie menționată și ca Parlamentul European să fie anunțat în prealabil și să primească o copie a materialului.

© Uniunea Europeană, 2023.

eprs@ep.europa.eu (contact)

www.eprs.ep.parl.union.eu (intranet)

<https://www.europarl.europa.eu/thinktank/ro/home.html> (internet)

<http://epthinktank.eu> (blog)

A doua ediție: Informările despre „punerea în aplicare a NGEU” sunt actualizate în etape-cheie pe parcursul întregului ciclu de viață al planurilor.

Anexă – Plăți efectuate până în prezent

România a primit prefinanțări în valoare de 2,7 miliarde EUR pentru subvenții și împrumuturi în două tranșe separate (a se vedea tabelul 4 de mai jos pentru detalii). La 1 iunie 2022, ea a prezentat Comisiei [prima cerere de plată](#). Această cerere a fost condiționată de atingerea cu succes a 19 obiective intermediare și a două ținte care cuprind mai multe reforme și investiții în domenii precum eficiența energetică, mobilitatea sustenabilă, transformarea digitală, gestionarea apei, asistența medicală, impozitarea și pensiile, educația, justiția și combaterea corupției. Mai precis, obiectivele au vizat dezafectarea capacității de producere a energiei electrice pe bază de cărbune și creșterea numărului de case de marcat conectate la autoritatea fiscală. Printre exemplele de obiective intermediare se numără adoptarea strategiei [de dezvoltare a infrastructurii feroviare](#) (2021-2025), însoțită de planul de acțiune pentru implementarea ei, intrarea în vigoare a noii strategii naționale anticorupție și adoptarea strategiei naționale privind securitatea cibernetică (2021-2026). După ce a primit o [evaluare preliminară pozitivă](#) a cererii de plată și aprobarea ulterioară de către Comitetul economic și financiar al Consiliului (CEF), România [a primit](#) resursele solicitate la 27 octombrie 2022.

Tabelul 4 – PNRR-ul României: Plăți efectuate până în prezent

Alocarea Mecanismului de redresare și reziliență	Plată	Data	Resurse nete (miliarde EUR)	Pondere din total
Subvenții	Prefinanțare	2.12.2021	1,9	13,0 %
	Prima tranșă	27.10.2022	1,8	12,4 %
	Totalul subvențiilor plătite până în prezent		3,6	25,4 %
Împrumuturi	Prefinanțarea	13.1.2022	1,9	13,0 %
	Prima tranșă	27.10.2022	0,8	5,4 %
	Totalul împrumuturilor plătite până în prezent		2,7	18,4 %
	Totalul subvențiilor și împrumuturilor plătite până în prezent		6,4	21,8 %

Sursă: EPRS, pe baza datelor Comisiei Europene.